

Specvlvm Privilegiorum Regularivm In Commvni

Pedro <de los Angeles>

Coloniæ Agrippinæ, 1681

§. V. Poßintne Ordinarij locorum visitare personas, Ecclesias, Monasteria,
Parochias, Confraternitates Regularium exemptorum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61715](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61715)

elefiatum introducta, nisi fuerit generalis, & consensu omnium præscripterit: quia ex vi Tridentini non tenentur; hoc enim solum obligat ad festa ab Episcopo indicta: nec etiam ex vi consuetudinis, quia ut diximus tract. 11. de legibus, cap. 6. num. 3. Consuetudo non obligat nisi dumtaxat illos, qui ad eam consensum præbuerunt. Et datur circa hoc privilegium Eugenij IV. concessum Monachis S. Benedicti in Hispania, ut refert Rodriguez tomo secundo, questione 62. articulo primo. Concedens, quod solum teneantur colere illa festa, quæ ab universali Ecclesia observantur; non vero ea, quæ sunt ex consuetudine particularium locorum.

§. V.

Possintne Ordinarij locorum visitare personas, Ecclesias, Monasteria, Parochias, Confraternitates Regularium exemptorum?

Eccle-
fias, aut
Mona-
steria
Regula-
rium ex-
empto-
rum ne-
quit
Episco-
pus visi-
tare.

31. **I**N primis certissimum est, non posse Episcopos visitare Perlonas, aut Monasteria exempta, nec iis imponere aliquod onus, nec eos examinare, neque in aliquo ad regimen temporale, vel spirituale illorum spectans, se intromittere, ut decisum est, in cap. Nulli Episcoporum, cum sequentibus, 16. questione prima, cap. cognovimus. 10. questione 3. Trident. sess. 25. c. 8. Quod ex omnibus privilegijs exemptionis, manifestè constat, & colligitur. Imò nec potest Ecclesias illorum visitare, tabernaculum Sanctif-

simi Sacramenti invisere, nec Capellas, aut proprias Confraternitates Religionis, nisi rescriptum particulare Papæ ad hoc ostenderit, ut colligitur manifestè ex Trident. sess. 25. c. 20. Ad quod dantur plurimæ declarationes, quas referunt Lezana tom. 1. cap. 11. num. 7. & tom. 2. cap. 15. à num. 27. Rodriguez tom. 1. quest. 36. artic. 4. Peyrin. tom. 1. constitut. Sixti IV. cap. 2. num. 6. Barbof. lib. 1. de jure Ecclesiast. cap. 14. num. 24. nisi in casu, quo Regulares haberent res indecentes, aut prohibitas in suis Ecclesijs permitterent: quia tunc per Concilium Provinciale posset illas visitare, & etiam censuris contra Regulares procedere, secundum quandam declarationem Cardinalium, quam adducit Barbofa circa sessionem 22. ad finem decreti de observandis, & evitandis in celebratione Missarum. Hieronym. Garcia tract. 8. diff. 3. dub. 2. punct. 1. n. 3.

32. Sed objicies, quod Tridentinum sessione 7. capite 8. sic dicit: Locorum Ordinarij Ecclesias quascunque, quomodolibet exemptas, Authoritate Apostolica, singulis annis visitare teneantur. § Respondetur ad hoc, Concilium loqui de Ecclesijs secularibus exemptis, antea habentibus privilegia, ut ab Ordinarijs non visitarentur. Quæ ex vi illius decreti debent ab Ordinarijs visitari. Quod autem de secularibus Ecclesijs modo dicto exemptis loquatur, non vero de Regularibus, constat: Tum, quia sessione 14. capite quinto, de reformatione, sic dicit: Quoad visitationem debere observari Regularium, & suorum monasteriorum, & Ecclesiarum jura, & exemptiones. Tum

Obje-
ctio ex
Triden-
tino dis-
solvi:ur.

etiam: quia duo Domini ejusdem rei in solidum esse non possunt: essent autem duo Domini, si Episcopus, & Prælatus Regularis possent eandem Ecclesiam visitare, vel Ecclesia, quæ secundum juris dispositionem est indivisibilis, esset divisa.

Alia ob-
jectio ex
jure, di-
luitur.

33. Sed urgebis, quia jus committit omnes Ecclesias Episcopi gubernationi in cap. decretum 10. questione 1. ibi: *Decretum est, ut omnes Ecclesia, cum dotibus suis, & decimis, & omnibus suis juribus, in Episcopi potestate persistant, atque ad ordinationem suam semper pertineant* Idem habetur cap. Episcopum 10. questione prima. § Respondetur, textum esse intelligendum de Ecclesiis propriis eorum, seu quæ non sunt ab eorum potestate erutæ, ut sunt exemptæ: quia solum loquitur de Ecclesiis Diocæsis, quas visitare possunt, & debent. At Ecclesiæ exemptæ, ut sunt Ecclesiæ exemptorum, sunt extra diocæsim: *Quia locus exemptus quoad exercendam jurisdictionem per Episcopum, equiparatur loco existenti extra diocæsim, ut loquitur Altamiranus de visitatione, verbo, propriam diocæsim, n. 48. fol. 22. col. 2.*

Qualiter
possint
Episcopi
visitare
Ecclesias
Paro-
chiales,
quibus
Regula-
res inter-
viunt?

34. Imò nec potest Episcopus visitare Ecclesias Parochiales sæcularium subditas Regularibus, quæ administrantur per Parochum Religiosum, nec istum punire potest, etiam in defectibus ad administrationem sui officij pertinentibus; sed in omnibus, & per omnia hi Religiosi Parochi subiecti sunt suis Prælatis, à quibus dictæ Ecclesiæ possunt, & debent visitari. Sic Congregatio Car-

dinalium decrevit, explicans Concilium sessione septima, capite octavo, de reformatione, his verbis; *Congregatio Concilij censuit posse Episcopum visitare quascumque Ecclesias sæculares intra fines sua Diocæsis, etiam si ad Regulares pertineant, & ab eis dependant; dum tamen per sæculares eisdem serviantur.* Eodem modo loquitur sacra Congregatio in alia declaratione, quam adducit Barbosa ad caput octavum, sessione 21. Trident. tenoris sequentis: *Per vim hujus decreti licet Episcopo visitare omnes Ecclesias, etiam Regularibus subiectas, dummodo illarum Ministri sint sæculares: ergo quando illarum Ministri non sunt sæculares, sed Regulares, non poterunt ab Episcopis visitari, quia exceptio firmat Regulam in contrarium, quod est inter Doctores communissimum. § Poterunt tamen visitare Ecclesias Parochiales, quæ sunt extra Monasteria, si Ecclesia non sit juncta, vel annexa Monasterio; sed plenè subiecta Episcopo, etiam si religiosus illi interserviat, etiam si præsentatus sit à suo Conventu cum approbatione Episcopi: quem potest etiam punire, non quidem ob delicta personalia, sed ob defectus in officio, illius rationem petere, & de his, quæ ad sacramenta pertinent inquirere; juxta caput decimum quintum, in eos, de privilegijs, in 6. cap. Parochia 16. questione 1. Trident. sess. 7. c. 8. de reformat. & sess. 15. cap. 11. & sess. 6. cap. 3. § Sed notat bene Bellarm. in annotationibus ad cap. 7. sess. 7. de reformat. Quod casu quo delinquat Religiosus in rebus ad suum officium, vel administrationem*

Sacra-

Sacramentorum pertinentibus, illum punire debet Episcopus secundum Regulas suæ Religionis, ac si delictum intra claustra commissum esset. Notat etiam Tamburin. tom. 3. *disputatione 5. questione 11. num. 50.* Barbo- ta in *pastoral. allegatione 74. num. 18. & 20.* Quod non solum Regularis, de quo loquimur, subjicitur Episcopo in pertinentibus ad sacramentorum administrationem; sed etiam in concernentibus illa, v. g. qua reverentia Sanctissimum Sacramentum custodiatur, qua decentia altaria sint disposita, qualiter tractentur ornamenta, &c.

Qualiter Episcopus possit visitare Ecclesias Regularium, quibus sæculares inferviunt.

35. Possunt etiam visitare quascumque Ecclesias, quamvis conventibus sint annexæ, si per sæculares Parochos administrantur, & præcipere totum concernens ad administrationem Sacramentorum, vel quomodo libet pertinens ad dictas Ecclesias, tam in spiritualibus, quam in temporalibus. Trident. *sess. 7. cap. 7. & 8. de reform. & sess. 25. cap. 11. de Regular.* Talis potestas extenditur secundum diversas declarationes Cardinalium, quas afferunt Bellarmin. & Barbof. *ad cap. 7. sess. 7. Concilij*, ad Ecclesias Parochiales subditas conventui, qui est caput Religionis, nisi cum Monasterio sint incorporatæ, vel in illis habeat Generalis jurisdictionem quasi Episcopalem; vel denique per Religiosos eis inferviatur. Excipiuntur autem Ecclesiæ, & Parochiæ Conventibus subjectæ, quæ nullius sunt Diocesis, ut est Abbatia de Parrazes, & Ecclesia oppidi del Escorial, & plures

aliæ in Hispania, quia istæ omnino exemptæ sunt ab Ordinatorum visitatione, & solum per Priores dictorum Monasteriorum, vel ejus ministros visitari possunt. Tum ob plura privilegia Lucij III. Gregorij Magni, quæ circa hoc refert Hieronymus Rodriguez *resolut. 13. num. 15.* Tum ob plures declarationes sacræ Congregationis, quas ad longum referunt Bellarmin. & Barbof. *locis citatis*, & hic ultimus *de jure Ecclesiæ. l. primo, c. 14. numero 24. in collect. Bullarum Apostolicæ. extra jus collect. 4. verb. Abbatia, numero 4.* & affert plures alios.

36. Possunt etiam Episcopi visitare Confraternitates sæcularium fundatas in Monasterijs exemptis; sed non illarum Capellas, vel altaria. Trident. *sess. 22. cap. 8.* quamvis altaria, vel Capellæ per Confratres sint extructæ, nisi in iis, quæ concernunt administrationem Confraternitatis. Barbof. *ad cap. 8. sess. 7. num. 4.* Naldus *verb. Episcopus, num. 20.* nisi ex consuetudine habuerit, ut etiam altaria, vel Capellas visitet. Bordon. *resolut. 7. num. 97.* Lezana *tom. 2. cap. 15. num. 27.* Sed Confraternitates proprias Ordinis, etiam si sæculares ad illas concurrant; ut Confraternitates Rosarij, Scapularis B. Mariæ de Monte Carmeli, Corrigiæ, &c. visitare non possunt, *ut num. 31. dicebamus.* § Sed si Confraternitatum, quas diximus visitare posse Episcopos, fuerit Religiosus Præfectus, hunc visitare non poterit Episcopus, ob privilegium Gregorij XIII, quod refert Garcia

cia tract. 8. diff. 3. dub. 2. punct. 3. num. 11. Et contra hoc jus privatum, live privilegium Regularium, nulla Ordinarij consuetudo in contrarium potest prevalere. Clement. *Quia contingit, de religiof. domibus.* Et declaratum esse à sacra Congregat. Episcop. & Regular. negotiis præposita anno 1615. 17. Julij, & anno 1622. die 10. Julij, testatur Barbofa *de jure Ecclesiast. lib. 1. c. 14. n. 30. & in pastoral. lib. 3. allegat. 75. à num. 2.*

Sententia affirmans posse Episcopos visitare clausuram Monialium exemptarum.

37. Restat modo aliquas resolvere difficultates. Prima est: an possint Episcopi visitare clausuram Monialium exemptarum, ad illam conservandam, vel restituendam? In qua difficultate datur duplex sententia: prima affirmativa, quæ probatur primo ex Tridentino, cui consonat constitutio Pij V. *Circa pastoralis.* Et alia Gregorij XIII. *Deo sacris.* Dicit ergo Concilium *sess. 25. cap. 5. de Regular. Bonifacij Octavi Constitutionem, quæ incipit: Periculoso* (& habetur de statu Monachorum in 6.) *renovans sancta synodus, universis Episcopis sub obestatione divini judicij, & interminatione maledictionis aeternæ, præcipit, ut in omnibus Monasteriis, sibi subjectis, Ordinaria; in alijs vero Sedis Apostolicæ Auctoritate clausuram sanctimonialium, ubi violata fuerit, diligenter restitui, & ubi inviolata est conservari maxime procurer, &c.* Ubi ponderant Authores hujus sententiæ, verba illa: *in alijs vero, &c.* in quo denotat Concilium, quod talis cura de jure ordinatio convenit Episcopis, in Monasterijs sibi subjectis: in alijs vero sibi non subjectis, sed exemptis; ut Sedis Apostolicæ Dele-

gatis. § Secundo ex diversis, & pluribus declarationibus Cardin. Congregat. Concilij, quas afferunt, & ponderant Authores statim citandi, quia ad Concilij mentem declarandam maximam auctoritatem habent. § Tertio ex Constitutione Gregorij XV. *Inscrutabilis* edita anno 1622. & est Bulla 18. hujus Pontificis in 4. tom. Bullarj, ex qua id manifestè colligitur, atque ita tenent Zerola in *praxi Episcop. in 2. edition. parte prima, verb. Moniales, ad 4. quæst.* Galetus in *Margarit. casuum conscientia verb. clausura, numero primo,* Gavantus in *manual. verb. Monial. claus. à n. 57.* Barbofa *de Officio, & potestate Episcopi, allegat. 102. à n. 7.* Lezana *tomo secundo, verb. Episcopus, numero decimo quarto.* Unde infert posse Episcopum visitare clausuram Monialium, etiam si alias visitata nunquam fuerit, toties quoties expedire judicaverit: nec ab ipsis Regularibus posse impediri: quominus ingredi queat earum Monasteria, & interrogare Moniales, de pertinentibus ad dictam clausuram.

38. Sed negativè respondendum est. Primo: qui in *cap. periculoso*, quod citat Concilium, manifestè talis cura circa clausuram Monialium exemptarum, quæ sunt Regularibus subjectæ, Prælati illarum conceditur: quod non fuit revocatum in Concilio Tridentino; sed potius innovatum, ut constat ex ejus verbis. Quare per illa *in alijs vero, &c.* intelliguntur alia Monasteria exempta, tamen Regularibus minimè subjecta, sed sub immediata jurisdictione Sedis Apostolicæ posita, ut ex dicto *cap. periculoso*

Minimè potest Episcopus, Monialium exemptarum clausuram visitare.

so manifestè constat, ubi dicitur: In Monasteriis Monialium sive Ordinario vere subjectis ordinariis; sive in iis, quæ ad Romanam spectant Ecclesiam, Sedis Apostolica auctoritate, &c. Quod etiam expressè dixit Pius V. in suo motu proprio, Circa pastoralis. Quare eodem modo intelligendum est Tridentinum, renovans caput illud Periculoso, ac intelligitur ipsum caput, quòd Concilium renovat, & confirmat: quia Constitutio renovans, aut interpretans, intelligi debet juxta illam, quam revocat, & interpretatur, ut multis probat Sanchez lib. 7. de matrim. disputat. 4. num. 21. Et eodem modo interpretari poterimus declarationes Cardinalium, quæ adducuntur à contraria parte. § Secundò probatur ex immemorabili consuetudine, maxime in Hispania adhuc post Concilium introducta, & observata (quæ est optima legum interpret.) In qua nunquam audivimus, nec vidimus oppositum practicari. Unde declarationes in contrarium adductæ, intelligi poterunt de locis, ubi non vigerit consuetudo in contrarium, per plures annos frequentata, videntibus, & non contradicentibus Ordinariis. Præterea dici poterat dictas declarationes suspensas, vel non receptas fuisse in Hispania, sicut de motu illo Gregorii XV. statim dicemus. Sic Miranda de sacris Monialibus, quest. 2. art. 14. num. 3. Llamas in method. curation. in appendic. quam ponit in tom. 7. num. 55. Pellizzar. tr. 10. cap. 51. sect. 1. num. 6. Bruno Cassing. tract. 2. cap. 3. propos. 4. Navar. comment. 4. de regul. num. 60.

Sanchez in decalog. lib. 6. cap. 15. num. 21. Bonacin. appendic. de clausur. quest. 1. punct. 6. & alii.

39. Ad illam Constitutionem Gregorii XV. dicimus non fuisse in Hispania receptam, sed pro Hispania suspensam fuisse, ut testatur Lezana loco citato, & tom. 1. part. 1. cap. 19. num. 35. Portel. tom. 2. part. 2. casu 13. Garcia tom. 1. difficult. 3. dub. 2. punct. 3. num. 16. Pro quo nota, quòd in dicta Constitutione, quatuor inter alia dicebantur. Primum, quòd non possent Regulares mittere pro confessario ordinario, vel extraordinario suarum monialium eum, qui non esset ab ordinario approbatus. Secundum: quòd procuratores, & ministri conventus monialium tenerentur rationem reddere Episcopis reddituum, & aliorum bonorum temporalium, & consumptionis eorum, & expensarum. Tertium, quòd Episcopus possit monere superiorem, ut auferat à Conventu Monialium confessorem, procuratorem, vel alium ministrum: & si Prelatus non faciat, possit Episcopus eos amovere. Quartum, ut possit assistere electionibus Abbatissarum, & Priorissarum, & in eis præsidere. Insuper ea, quæ pro contraria sententia referuntur in hujusmodi motu proprio continebantur. Cujus constitutionis plures Cardinalium declarationes de mandato Urbani VIII. anno 1623. prodierunt. Quarum aliquas refert Riccius in decisione Curie Neapolitanæ decis. 244 post num. 12. part. 4. & ex illo Barbosa, & Lezana locis citatis. Sed nec talis motus proprius, nec illius declara-

Constitutio
Greg. XV. est
pro regnis
Hispaniæ
suspensa.

Ggg

tio-

tionem in Hispania fuerunt recepta; sed ab Urbano VIII. pro Hispania suspensa: quia ex communi consensu religionum in unum congregatarum supplicatum est Apostolicæ Sedi, illi inconuenientia maxima emergentia ex ipsis exponentium. Ob idque iussa Urbani VIII. pro Regnis Hispaniæ fuisse suspensa, ut constat ex breui Nuntii Apostolici tunc temporis existentis, & postea Eminentissimi Cardinalis Sacchetti 21. Aprilis anno 1625.

Duplex
modus,
quo po-
test pro-
cedere
difficul-
tas expli-
catur.

40. Secunda difficultas est, an possint Episcopi visitare testamenta, & illorum reddere rationem teneantur Regulares, quando Monasteria eorum, hæredes relinquuntur universales: An Religiosi exempti quando sunt testamentarii sive executores testamenti, teneantur reddere rationem Episcopis, diximus *supra tract. 15. cap. 7. num. 85*. Modo inquirimus de testamentis, in quibus relinquuntur hæredes: quod bifariam potest contingere. Primò, quando testator relinquit pro hærede Monasterium, absque aliquo onere; vel si onus aliquod relinquit, cui debeat satisfieri intra idem Monasterium: ut si tot Missas, tot anniversaria perpetua in tali Monasterio celebranda, pro onere relinquat. Potest quæri, an Episcopus possit hoc testamentum visitare, & inquirere, an dicta onera executioni mandentur? Secundò: quando hæres relinquatur Monasterium, cum onere extra illud aliquid exequendi, ut si tot legata secularibus relinquat solvenda, vel quotannis tot ducatos tali, vel tali tribuen-

dos? In utroque casu posse Episcopum visitare testamenta, videtur probari primò ex pluribus textibus, quos adducit Franciscus Carpius de executoribus, & commissariis testamentorum. In quibus jus Canonicum, & Civile tribuunt facultatem Ordinariis, ut cognoscant de ultimis voluntatibus, & testamentis: & hoc absolutè, non excludendo casum, quò hæredes sunt ipsi Regulares. § Secundò: quia in Tridentino *sessio- ne 22. capite 8. de reformation.* tribuitur facultas Episcopis visitandi Hospitalia, Confraternitates, & omnia legata pia, sine eo, quòd distinguat, si sunt, vel non, hæredes Monasteria; & hoc cum clausula: *Non obstante quacumque immemorabili consuetudine, statuto, vel privilegio in contrarium.* Quæ rationes urgentiores sunt, quando Monasterium hæres relinquitur, cum onere aliquid extra exequendi. Quod sic tertio probari potest: quia licet bona Conventus exempti, exempta sint à jurisdictione, & visitatione Episcopi; nihilominus legata testamentorum, quæ sunt diversis personis Ecclesiasticis, aut secularibus, exempta non sunt; sed cadunt sub jurisdictione Episcopi: ergo dato, quòd hic non possit illa testamenta visitare, in quibus hæres relinquatur Monasterium, absque onere aliquid extra exequendi; bene tamen illa, in quibus hæres instituitur sub conditione solvendi aliquid extra Monasterium: aliter non possent creditores sibi debita acquirere, neque esset quomodo cogi posset

set Monasterium ad solvendum, si onera assignata solvere recusaret. Hæc certe probabilem hanc secundam partem relinquunt; sed neminem vidi pro illa.

Visitare non possunt Episcopi testamenta in quibus Regulares relinquuntur hæredes.

41. Sed negativè respondendum est in utroque casu. Primò propter diversa privilegia concessa regularibus, quæ referi Tambur. tom. 1. disp. 15. quest. 4. quæ licet circa hoc expressè non loquantur, nihilominus continent universalia, quæ omnia comprehendunt. Cæterùm aliis prætermisissis duo universalissima proponemus. Primum est Eugenii IV. concessum Monachis S. Benedicti, ubi inter alia dicit: *Jura, jurisdictiones, prædia, possessiones quaslibet, & bona quacumque, quæ in presenti sunt, & in futurum erunt aggregata, & unita Religioni perpetuo eximimus, & totaliter liberamus.* Quæ ultima verba, ut bene docet Tambur. disput. 15. quest. 4. nu. final. liberant Religionem à jurisdictione Episcopi, in omnibus; quæ expressè non fuerint in oppositum declarata, uti non est casus noster, cum non detur jus, aut Bulla, quæ expressè dicat posse Episcopum testamenta, in quibus Monasteria relinquuntur hæredes, visitare, aut curare, ut oneribus assignatis intra vel extra Monasterium satisfaciant. § Secundum est Sixti V. post Tridentinum concessum Clericis Regularibus Sacræ Congregationis de Somascha anno 1585. quod in 2. tom. Bullar. reperitur, & est in Ordine Bulla 4. ubi liberat: *Religionis bona tam mobilia, quàm immobilia, res tam sacras, & Religiosas,*

quam profanas ubique existentes ab omni jurisdictione, potestate, dominio, superioritate, subjectione, visitatione, correctione quorumcumque Ordinariorum, & aliorum judicum Ecclesiasticorum. Non obstantibus quibuscumque Constitutionibus Apostolicis, & Conciliis generalibus, & Provincialibus editis, &c. Ex in hoc privilegio illa clausula non reperitur: *Quatenus non contrariantur Concilio Tridentino*: per quod, esto hæc resolutio esset contra Tridentinum, quod minime est, censeretur Tridentinum quoad hoc revocatum, ut latè probat, & eruditè Franciscus Maria Samuelius tom. 1. de elect. Canon. tract. 1. controvers. 11. numer. 9. & 10. ex Dominicana familia Doctissimus Magister. § Secundò probatur assertio ex decisione Rotæ, & sententia lata ab ipsa circa litem, quæ de hac materia exorta fuit in Diocesi de Huesca inter Patres Societatis, & Ordinarium, quam ponderat Hieronymus Garcia tom. 1. Politica Regular. tract. 8. difficult. 3. dub. 4. punct. 2. num. 8. quem solum vidimus hanc quæstionem excitasse, & huic nostræ assertioni adhæsisse.

42. Ad primum pro contraria sententia dicimus, quod textus in contrarium adducti solum probant, quod possint Episcopi de jure communi: sed contra hoc dantur privilegia recensita Regularium. § Ad secundum dicimus Concilium expressè loqui de Hospitalibus, Collegiis, &c. Laicorum, & sic illud dicere tantum respectu laicorum, ut notat Barbosa in remissionali ad dictum

locum Concilii. § Ad tertium dicimus, quod hoc ipso, quod hæres instituat Monasterium, omnia bona defuncti transeant in jus illius: unde etiam legata, quæ unum corpus cum aliis bonis faciunt, in dominium transeunt Monasterii, quamvis cum onere, hoc vel illud solvendis: id enim trahit secum hæres institutio; quæ diffinitur: *quod est successio in universum jus defuncti*. Cum ergo dicta legata sint inter Monasterii bona computata, & bona Monasterii, *quacumque sint*, sint exempta à jurisdictione, & visitatione Episcopi, ut dicunt privilegia supra relata; non poterunt circa illa Ordinarii se intromittere, nec super hoc regulares perturbare: qui si onera extra debita solvere recusent; ad hoc dantur Prælati Superiores intra Religionem; & extra Nuntius, & Papa, à quibus compelli possunt, ut solvant.

§. VI.

Qualiter in causis criminalibus dependant Religiosi exempti ab Ordinariis?

Episcopi nullum actum jurisdictionis in Regularibus ex emptos valent exercere. 43. Circa quod certissime statuedum est, non posse Episcopos absolute, nisi in casibus in jure expressè illis concessis, procedere aliquo modo contra Religiosos exemptos formando contra eos processum, citando, examinando eorum mores, & vitam. Tum, ob eorum exemptionem, quæ præcipue in hoc elucere debet. Tum etiam, quia Ponti-

fices id in specie multoties Regularibus concessi: e: ut Clemens IV. in Bulla, quæ affertur in libro intitulo *Monumenta Ordinum*, in 1. edition. fol. 57. & in 2. fol. 141. concess. 345. & est 4. in *Ordine Bullar.* Cherubin, & Sixt. IV. in Bull. quæ dicitur *mare magnum*, & est 33. in *Bullar.* Rodriguez, & Cherubin. ubi sub gravissimis penis, & censuris ipso facto incurrendis, prohibent ne Ordinarii se intromittant in causis Religiosorum, neque eos citare posse, aut contra ipsos formare processum, aliumve actum jurisdictionis exercere, præter ea, quæ eis in jure conceduntur, permittunt, irritum, & inane reddendo, quidquid in oppositum facere attentaverint. Emanuel Rodriguez tom. 2. qu. 63. art. 3. Hieronym. Rodriguez resol. 63. num. 17. Sanchez *consil. tom. 2. lib. 6. c. 9. dub. 2. num. 25.* Garcia tr. 8. *difficult. 3. dub. 1. punct. 1. num. 2.* Lezan. tom. 2. *verb. causa judicialis, nu. 15.* & *verbo Episcopus, num. 8.* qui addit hoc procedere etiam in casu, quo id prætenderent facere: eod quod Prælati Regularis essent negligentes in subditorum punitione. Unde si Prælati Regularis sit negligens in exemptorum correctione, non devolvitur potestas corrigendi ad Episcopum, qui in illos nullam habet jurisdictionem; sed ad Prælatum, qui Superior est illo Prælati Regulari, uti ex *Glof. in c. gravi, de Officio Ordinarii, versu corrigere, & Panormit. ibi num. 6.* docet Sanch. num. 26. & Henriquez lib. 7. *de Indulgent. cap. 25. num. 4.* qui num. 5. & Sanchez num. 27. bene addunt, quod si Ordinarius tenet procedere con-